

Факти історії написання повісті:

- ✓ первісна назва твору німецькою мовою була «Лорелей» (нім «Loreley»). Ольга Кобилянська, маючи німецьке коріння та освіту, спочатку писала твори німецькою, але під впливом українського культурного руху перейшла на українську;
- ✓ написання тривало близько 5 років, твір постійно редагувався;
- ✓ повість містить багато особистих переживань авторки, зокрема тему самореалізації жінки, боротьби за освіту та прагнення незалежності;
- ✓ спроби видати повість розпочалися з 1891 року, але успіхом увінчалися лише у 1895 році;
- ✓ уперше твір надруковано у газеті «Буковина» завдяки Осипу Маковею, а згодом – окремим виданням у Чернівцях;
- ✓ у 1896 році повість була опублікована українською мовою під назвою «Царівна»;
- ✓ повість стала початком активної співпраці Кобилянської з українською літературною спільнотою, зокрема привернула увагу Лесі Українки;
- ✓ твір порушує питання емансипації, інтелігентності, важливості інтелектуальної праці для жінки, що було новим для української літератури того часу;
- ✓ книга, що стала маніфестом емансипації та відобразила еволюцію мислячої жінки, яка прагне стати «царівною» власної долі.

«Краса цієї повісті не так в її ідеях, як у глибокій, тонкій, логічній психології героїні Наталки».

Леся Українка

Запрошуємо до нашої бібліотеки!

04071, м. Київ, вул. Ярославська, 32

/ Волоська, 33; тел. : (044) 425-05-37.

e-mail: podil_nekrasov@ukr.net

ЦЕНТРАЛІЗОВАНА БІБЛІОТЕЧНА СИСТЕМА

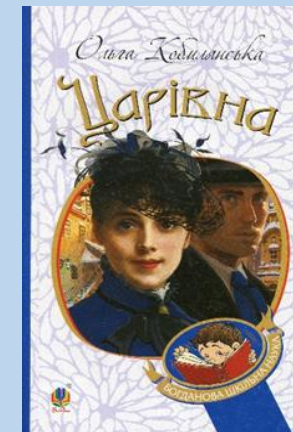
ПОДІЛЬСЬКОГО РАЙОНУ М. КИЄВА

Бібліотека імені Віктора Некрасова

Книги - ювіляри року

Вип. 6

рекомендаційний список-буклет

Перша феміністична повість

(до 130-річчя від часу виходу в світ повісті

О. Кобилянської «Царівна»)

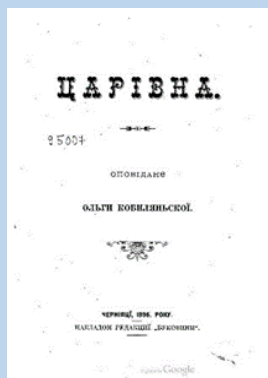
Київ, 2026

Ольга Кобилянська (1863-1942) – українська модерністська письменниця, рання буковинська феміністка, близька подруга та соратниця Лесі Українки.

Однією з проблем, які глибоко її хвилювали, була доля жінки, її право на освіту, працю, громадське життя. У своїх творах авторка описувала

нетипових для української літератури того часу героїнь. Вони відрізнялися своєю інтелігентністю, емансипованістю, нескінченними пошуками ідеалу.

Цій проблемі й присвячена повість письменниці «Царівна». Це твір про боротьбу жінки за своє місце у світі, де її роль заздалегідь визначена традиціями та є відображенням часу, коли жінка тільки починає заявляти про свої права, і водночас – надзвичайно актуальним і сьогодні. Він спонукає замислитися над місцем жінки у суспільстві та необхідністю

її самоствердження.

Розповідь у творі ведеться у вигляді щоденника від імені головної героїні твору – Наталки Верковичівни. Це молода дівчина двадцяти років, гарна наче золотоволоса русалка Лорелей, горда. Живе в родині свого дядька, професора Івановича, який взяв її до себе після смерті своєї сестри, Наталчиної матері. Дядько шкодує дівчину, але його дружина Павлина не любить її і вважає тягарем, бо вони з вуйком мають своїх дітей, яких треба піднімати. Наталка відчуває себе самотньою і чужою в сім'ї дядька.

Дівчина мріє отримати вищу освіту та про літературну кар'єру, але стикається із нерозумінням оточення, насамперед тому, що вона жінка. Її пригнічує нужденне і залежне положення жінок у суспільстві, коли єдиним виходом для них є заміжжя. Жінка в той час сприймалась лише як дружина та мати, що зводило її роль до домашнього побуту. Героїня намагається боротися зі стереотипами, які обмежують жінок у виборі кар'єри, освіти та особистого щастя.

Наталка знайомиться з Василем Орядином, який розділяє її ідеї та мрії про краще життя та закохується в нього. Василь їде на навчання і в цей час професор Лорден пропонує Наталці одружитися, проте вона усвідомлює, що цей шлюб не принесе їй щастя і вирішує відмовитися від нього. Тітка не підтримує її рішення.

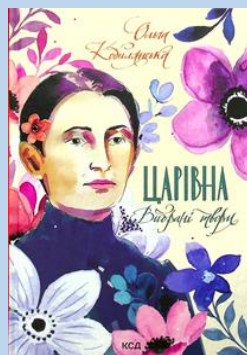
Вона переїжджає до пані Марко і згодом починає розуміти, що почуття до Василя Орядина згасли. До того ж він виявився не зовсім порядним, зраджував її і врешті-решт одружився з іншою жінкою.

Пізніше вона знайомиться з сином вдови – Іваном, і коли він їде, то розуміє, що по справжньому закохалася. Вона починає писати повість та згодом знаходить своє щастя в стосунках з лікарем Іваном Марко.

Через кілька років Наталка стає успішною письменницею і коханою дружиною, проходить шлях від сумнівів і внутрішньої боротьби до утвердження себе як особистості.

Кобилянська, О. Царівна. Вибрані твори : збірка / Ольга Кобилянська. – Харків : Клуб Сімейного Дозвілля, 2022. – 448 с.

Героїня повісті «Царівна – жива, рішуча, волелюбна дівчина – поділиться з вами світлом своєї душі і допоможе розгорнути крила, щоб летіти до мрії.

Про життя та творчість Ольги Кобилянської

Вознюк, В. Ольга Кобилянська / Володимир Вознюк. – Харків : Фоліо, 2012. – 151 с. – (Знамениті українці).

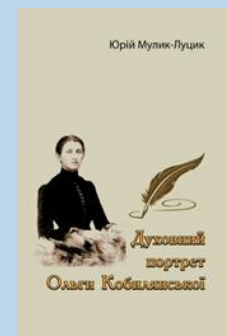
Ольга Кобилянська (1863—1942) – відома українська письменниця демократичного напрямку. Її творча спадщина велика і різноманітна: поезії в прозі, новели, оповідання, повісті, романи.. Однією з проблем, які глибоко її хвилювали, була доля

жінки, її право на освіту, працю, на громадське життя. Кобилянська однією з перших в українській літературі звернулася до теми рівноправ'я чоловіків і жінок, торкалася письменниця й теми «інтелігенція і народ», тому вона мала повне право сказати про себе: «Одна праця, одне перо та власне моє “я” зробили мене тим, чим я є, – робітницею свого народу».

Кобилянська від А до Я / Світлана Кириллок; худож. оформ. Іван Шкоропад. – Львів : Видавництво Старого Лева, 2022. – 72 с. : іл.

Нова книжка у серії книжок-абеток для родинного читання – «Кобилянська від А до Я», про українську письменницю-модерністку, ранню учасницю феміністичного руху на Буковині і майстриню драматичної оповіді, близьку товаришці Лесі Українки. Головна «фішка» Кобилянської – в її глибині, в зазіранні в «нутро», у внутрішній світ людини. У цьому й криється революційність її творів..

Мулик-Луцик, Ю. Духовний портрет Ольги Кобилянської / Юрій Мулик-Луцик. – Київ : Центр учбової літератури, 2021. – 95 с.

Портрет Ольги Кобилянської не обмежується лише описом її життя та творчості; він також розкриває широкий контекст культурного та історичного середовища, в якому вона існувала.